

107067 - De school die de leerling heeft verwezen naar een bovenschoolse voorziening (OPDC) behoudt de regiefunctie over het opp; over de bijstelling van het opp moet de school op overeenstemming gericht overleg met de ouder voeren.

ADVIES

in het geding tussen:
de heer A en mevrouw B, wonende respectievelijk te O en P, verzoekers
gemachtigde: de heer mr. drs. R.F. Bakker

en

C, gevestigd te P, het bevoegd gezag van D, te P, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift van 20 november 2015, aangevuld op 15 januari 2016 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over het ontwikkelingsperspectief (opp) van hun zoon E. Verweerder heeft een verweerschrift ingediend op 12 januari 2016. De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 21 januari 2016 te Utrecht. Verzoekers waren aanwezig en werden bijgestaan door hun gemachtigde. Verweerder werd ter zitting vertegenwoordigd door mevrouw F, directeur D, bijgestaan door mevrouw G, afdelingsleider D en de heer H. Namens het Samenwerkingsverband J was aanwezig de heer K, directeur.

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brieven van 27 januari 2016 aan partijen meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van E, geboren op 10 juni 2001. De ouders van E zijn gescheiden. Vóór de kerstvakantie 2015 is E verhuisd naar zijn vader in O. Voor die tijd woonde E bij zijn moeder in P. Tot 11 november 2015 was verzoekster het aanspreekpunt voor de school.
2. Schooljaar 2014-2015 is E gestart in een vmbo-t/havo klas, een zogeheten havo kansklas in het eerste jaar, van D te P (hierna: de school). De basisschool had als schooladvies havo gegeven. E scoorde 532 punten voor de Cito-toets.
3. Oktober 2014 heeft de school doelenkaarten geïntroduceerd, omdat E onbeleeft was, geen straf accepteerde en zich negatief opstelde. Met de doelenkaarten heeft de school docenten eenduidig geïnformeerd over de aanpak van E. Omdat de gedragsproblemen aanhielden is E van 17 november 2014 tot de kerstvakantie geplaatst in de trajectvoorziening van de school.
4. Op 6 februari 2015 heeft het Zorgadviesteam van de school E aangemeld bij L, een bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband verzorgd door M.
5. In opdracht van verzoekster is E in maart 2015 onderzocht door een klinisch psycholoog. Uitkomst van dit onderzoek was dat bij E de diagnose ADHD is gesteld. Het rapport heeft verzoekster samen met de klinisch psycholoog wel besproken met school, maar niet aan school overgelegd.

6. Van 22 april tot en met 11 november 2015 verbleef E in L. M heeft voor die periode een opp opgesteld. Dit opp is niet door verzoekers ondertekend.
7. Eind schooljaar 2014-2015 waren de cijfers van E onvoldoende om hem over te laten gaan naar de tweede klas van het vmbo-t. De keuze lag voor om E de eerste klas vmbo-t te laten doubleren of E over te laten gaan naar de tweede klas van vmbo-k. E is na de zomervakantie overgegaan naar de tweede klas van vmbo-k.
8. Op 12 oktober 2015 heeft L voor E voortgezet speciaal onderwijs geadviseerd.
9. Nadat de periode op L is beëindigd op 11 november 2015 is E niet meer naar school gegaan. Hij staat nog ingeschreven bij D.

3. **STANDPUNTEN VAN PARTIJEN**

Standpunt verzoekers

Verzoekers wensen dat E regulier onderwijs kan volgen in O. Verzoekers begrijpen niet dat het niveau van E binnen anderhalf jaar gedaald kan zijn van havo naar vmbo kader.

Verzoekers ondervinden problemen om E geplaatst te krijgen binnen het regulier voortgezet onderwijs vanwege de inhoud van het opp en de omstandigheid dat verweerder nalaat informatie te verstrekken aan de scholen die daarom vragen.

De psycholoog die E heeft onderzocht, heeft aangegeven dat plaatsing op L een onnodig te nemen stap is, omdat zijn profiel in kaart is gebracht en duidelijk is dat hij ADHD heeft. De psycholoog heeft gewaarschuwd voor demotivatie bij plaatsing op L en verwacht dat E goed kan functioneren op het reguliere onderwijs met behandeling van zijn ADHD en met structuur en begeleiding. Het rapport is besproken met de school en met het onderwijschakelloket (osl), een bovenschools loket van het samenwerkingsverband. Mede op basis van dit onderzoek heeft het osl de school geadviseerd dat plaatsing op L de beste optie was. De school heeft E daarop aangemeld bij L en is daarmee tegen het advies van de psycholoog ingegaan.

De school heeft niet aangegeven dat E mogelijk terug zou kunnen keren in het reguliere onderwijs als E behandeld zou worden voor ADHD met medicatie. Ook had de school aan moeten geven dat het niet overleggen van het psychologisch rapport voor E nadelig zou kunnen uitwerken voor zijn schoolloopbaan.

Verweerder heeft niet gemotiveerd waarom E beter ondersteund kan worden in het voortgezet speciaal onderwijs. Verweerder heeft niet duidelijk gemaakt wat de extra ondersteuningsbehoefte van E inhoudt. In het opp is de benodigde begeleiding niet nader omschreven.

Over het opp is geen op overeenstemming gericht overleg gepleegd. In de gesprekken die verweerder benoemt als op overeenstemming gericht overleg was geen sprake van overleg, maar zijn slechts conclusies gepresenteerd.

Standpunt verweerder

Het basisschooladvies luidde wel havo, maar de citoscore van 532 punten duidt niet op havo, maar op vmbo gemengd theoretische leerweg. Daarom zat E in een havo kansklas. De in maart 2015 afgenomen IQ-test bevestigt dat niveau vmbo-t een passend niveau is voor E. In de havo kansklas werd op niveau vmbo-t les gegeven, waarbij eventueel ook getoetst kon worden op havo niveau.

Op L volgde E onderwijs op vmbo-t niveau. De school meent dat dit niveau ook haalbaar is voor E. Verzoekster en E hebben er zelf voor gekozen E te laten overgaan naar de tweede klas vmbo-k. Naast het niveau van leren speelt de gedragsproblematiek van E een rol. Ook de basisschool heeft bij de overdracht gemeld dat rekening gehouden dient te worden met een aantal potentiële problemen, zoals het niet aanvaarden van gezag, intimiderend gedrag en het vaak te laat komen.

De uitkomsten van het psychologisch onderzoek zijn besproken tussen de psycholoog en het osl. Het osl heeft mede op grond van de gedragsproblematiek geadviseerd dat het voor E beter zou zijn een periode op L te verblijven. Met verzoekers is op 12 oktober en 11 november 2015 op overeenstemming gericht overleg gevoerd.

In L is E begeleid door gedragswetenschappers. Ondanks de intensieve en deskundige begeleiding op L is het gedrag van E slechts in beperkte mate verbeterd. In de laatste fase op L is het gedrag van E zelfs verslechterd. Na observatie in deze periode is geconcludeerd dat op grond van de ernst van de problematiek blijvende intensieve begeleiding in een kleinschalige gespecialiseerde setting, zoals in het voortgezet speciaal onderwijs, noodzakelijk is.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Op L worden onder andere leerlingen geplaatst met een problematiek die om nadere observatie en diagnose vraagt. Leerlingen blijven in beginsel niet langer dan een halfjaar op een L. Daarna keren ze meestal terug op de school waar ze vandaan komen.

Het samenwerkingsverband zal coöperatief meewerken als verzoekers met een voorstel komen om E op een school geplaatst te krijgen.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De wettelijke eisen waar het opp aan moet voldoen zijn verwerkt in de artikelen 17b en 26 van de WVO en artikel 15c Inrichtingsbesluit WVO. Daaruit volgt dat het onderwijs ten aanzien van leerlingen die extra ondersteuning behoeven, is gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerling. Van die begeleiding bevat het opp een omschrijving en daarbij dient vermeld te worden wanneer bij de inrichting van het onderwijs wordt afgeweken van één of meer onderdelen van het onderwijsprogramma. Het opp bevat ten minste informatie over naar welk vervolgonderwijs, en indien het een leerling betreft die praktijkonderwijs volgt naar welke soort arbeid de leerling wordt verwacht te zullen uitstromen, met de onderbouwing van die verwachting. De onderbouwing bevat in ieder geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.

De Commissie overweegt dat ook bij plaatsing op een bovenschoolse voorziening het bevoegd gezag van de school die de leerling heeft aangemeld verantwoordelijk blijft. De leerling blijft immers bij deze school ingeschreven. De school heeft daarom een regiefunctie als het gaat om het opstellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief en kan dit niet in zijn geheel overlaten aan de bovenschoolse voorziening.

De inhoud van het opp

In het opp is opgenomen dat verweerder bij de start op L havo haalbaar vond. Nadat E was overgegaan naar de tweede klas vmbo-k is het perspectief bijgesteld naar vmbo-k. Ter zitting heeft verweerder verklaard dat niveau vmbo-t voor E haalbaar is. In het opp moet beschreven worden wat ervoor nodig is om de verwachte uitstroombestemming te behalen. Het opp onderbouwt het niveau van de uitstroombestemming niet en verduidelijkt ook niet welke stappen nodig zijn om dit niveau te behalen.

Bij de onderbouwing van de uitstroombestemming dient onder meer de kindgebonden factor als bouwsteen voor de keuze van de verwachte uitstroombestemming uitgewerkt te worden in het opp. ADHD is zo'n kindgebonden factor die uitwerking verdient in de belemmerende en bevorderende factoren. Vaststaat dat E voorafgaand aan de plaatsing op L onderzocht is door een psycholoog. Ter zitting heeft verweerder bevestigd dat verzoekster samen met de psycholoog de uitkomsten

van dit onderzoek met verweerder heeft besproken. Verweerder was er derhalve bekend mee dat bij E de diagnose ADHD is gesteld. ADHD en de gevolgen voor de bevorderende en belemmerende factoren hadden derhalve in het opp moeten worden opgenomen. Dat is niet gebeurd.

Nu het niveau van de uitstroombestemming niet is onderbouwd, de stappen die nodig zijn om het uitstroomniveau te behalen niet zijn beschreven en de gevolgen van ADHD niet zijn uitgewerkt in de belemmerende en bevorderende factoren, is niet voldaan aan de vereisten van artikel 15 c Inrichtingsbesluit WVO.

Ten aanzien van de stelling van school dat ze de ondersteuningsbehoeften van E niet hebben kunnen vaststellen omdat ze het psychologisch rapport niet in het bezit hadden, overweegt de Commissie dat verweerder verzoekster erop had moeten wijzen dat het psychologisch rapport belangrijke informatie biedt om de ondersteuningsbehoefte van E vast te stellen en de ondersteuningsmogelijkheden van de school daarop af te stemmen. Verweerder had verzoekster erop moeten wijzen dat het niet overhandigen/breder verspreiden van het rapport gevolgen zou hebben voor de schoolloopbaan van E. Wellicht had school het gesprek met de klinisch psycholoog kunnen aangrijpen om de nodige informatie te verkrijgen om de ondersteuningsbehoeften van E helder te krijgen.

De vast- en bijstelling van het opp

Volgens artikel 26 lid 1 Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) stelt het bevoegd gezag nadat op overeenstemming gericht overleg is gevoerd met de ouders het ontwikkelingsperspectief vast. Deze verplichting houdt in dat met de ouders open en reëel overleg wordt gevoerd over het opp en dat het bevoegd gezag daarna een duidelijke beslissing neemt waarmee het opp wordt vastgesteld.

Op grond van artikel 26 lid 4 WVO kan het bevoegd gezag het opp bijstellen nadat met ouders op overeenstemming gericht overleg is gevoerd.

De Commissie kan uit de stukken niet opmaken wanneer het opp is vastgesteld. Daarnaast is niet duidelijk wanneer het opp is bijgesteld. Verweerder heeft dit ter zitting toegegeven. Daarom is niet duidelijk te herleiden welke wijzigingen op welk moment zijn doorgevoerd.

De Commissie is niet gebleken dat over een concept-opp of over de bijstellingen van het opp met verzoekers op overeenstemming gericht overleg is gevoerd. Verweerder heeft aangevoerd dat de overleggen van 12 oktober en 11 november 2015 moeten worden aangemerkt als op overeenstemming gericht overleg. De Commissie deelt die conclusie niet. Uit de verslaglegging van het gesprek op 12 oktober 2015 blijkt dat in dit gesprek geconcludeerd is dat E speciaal onderwijs nodig heeft. Uit de verslaglegging blijkt niet dat het opp besproken of bijgesteld is. Ook in het gesprek op 11 december 2015 heeft geen op overeenstemming gericht overleg plaatsgevonden. Blijkens het gespreksverslag stond de plaatsing van E op een andere school in O en de ondertekening van de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring centraal. Nu verweerder geen op overeenstemming gericht overleg heeft gevoerd over het opp en de bijstelling daarvan, is niet voldaan aan de vereisten van artikel 26 lid 1 en lid 4 WVO.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

Aldus gedaan te Utrecht op 17 februari 2016 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. R. Aerden en drs. A.H.T. Gieling, leden, in aanwezigheid van mr. H.J. van der Ende, secretaris. Het oordeel van de Commissie is reeds bij brieven van 27 januari 2016 partijen meegedeeld.